

Luisa Dorronsoro Aierbe

*Ataun,
Gipuzkoa
(1931)*

Aurkibidea

Biografia

Ataungo Sariarte
Dorronsoroenekoan jaioa.
Aita jaiotetxe berekoa zuen
eta ama Lauztiturrietakoa.
Zortzi senidetan hirugarrena.
Aita ikazkina zuen, eta bere
lana basora edo sorora
bazkaria eramatea izaten
omen zen. Jolaserako ere
izaten zuten denbora, ordea,
eta txikitako jolasak azaldu
dizkigu, besteak beste.

Zintak

ATA-019

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2011-08-11
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin

Pasarteak

1. Jolasak eta bihurrikeriak

- **Erref:** ATA-019/004
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:03:36. **Bukatu:** 00:05:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Ezkutaketan-eta ibiltzen ziren jolasean. Gerezi-lapurretan ere bai: aizkora txiki batez adarra moztu eta lurretik hartzen zituzten. Harrika bizikletariei.

2. Goserik ez baina oso pobre

- **Erref:** ATA-019/005
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:05:00. **Bukatu:** 00:06:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gose-goserik ez zuten pasatu, baina miserian hazi zen jende asko. Kalean miseria handiagoa baserrian baino. Txahalak, txerriak, sagarra, gaztaina... bazen baserrian. Baina ez irrati eta ez ezer.

3. Lazkaoko jendea Ataunera gose denboran

- **Erref:** ATA-019/007
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:07:18. **Bukatu:** 00:08:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Lazkaoko jende asko egon zen Ataungo baserrietan gose denboran. Gero, lantegiak indartzen hasi zirenean, lehengo pobreak asko itxuratu ziren.

4. Nola-halako argindarra

- **Erref:** ATA-019/009
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:08:12. **Bukatu:** 00:10:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Argindar kableak nahastu egiten ziren eta erraz joaten zen argia. Bonbillak ere oso motelak ziren. Forratu egiten zituzten kableak koloretako paperez.

5. Amuarrainez betetako erreka garbia

- **Erref:** ATA-019/010
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:10:17. **Bukatu:** 00:12:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Ura ere neurtuta eegoten zen lehorte garaian. Danborreroak iragartzen zuen noiz eta nondik hartu zitekeen. Erreka garbi-garbi zegoen eta nahi beste amuarrain harrapatzen zuten.

6. Behia galdu mendian

- **Erref:** ATA-019/013
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:16:32. **Bukatu:** 00:18:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Behizain ibiltzen ziren. Eskolatik etorri eta behiak zaintzera. Behin, etxeratu zituenean bat falta zen. Anaia joan, bilatu eta ekarri zuen, txahala eginda.

7. Noiz edo noiz eskolara

- **Erref:** ATA-019/014
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:18:55. **Bukatu:** 00:21:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara astean behin edo joaten ziren. Oinez Ergoienetik San Gregoriora. Maistra erdalduna zuten. Beste maistra batek ahuntzak zituen eta ekartzen laguntzen zioten. Mutilak eskolatzen ahalegin handiagoa egiten zen.

8. Lixiba egiten

- **Erref:** ATA-019/016
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:23:08. **Bukatu:** 00:25:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Surtako hautsarekin egiten zen lixiba. Bahean pasatzen zen lehendabizi. Lejiarik gabe. Oso usain ona ateratzen zuen arropak. Lixibaren pausoak zehatz-mehatz azaltzen ditu. Alanbrean eskegitzen ziren arropak edo belar gainean zabaltzen ziren.

9. Gutxi joaten ziren azokara

- **Erref:** ATA-019/018
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:26:15. **Bukatu:** 00:27:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Diru gutxi ikusten zuten, baina etxean sortzen ziren jakiak. Gutxi joaten ziren azokara saltzera. Gaztaina edo sagarra bai, Ordiziara.

10. Gaztaina diruarekin berokia eta zapatak erosi

- **Erref:** ATA-019/019
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:27:45. **Bukatu:** 00:29:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak

Laburpena:

Gaztaina biltzen jarduten zuten, haren diruarekin San Martin festetarako berokia, zapatak eta guardasola erosteko. Behin jabeak harrapatu zituen gaztaina biltzen ari zirela.

11. Esker txarreko kaleko jendea

- **Erref:** ATA-019/020
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:29:43. **Bukatu:** 00:30:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Kaleko jendea gaztaina biltzen ibiltzen zen beharrak eraginda. Baratze mutur bat ere ematen zitzaien lantzeko. Gero, indartu eta alde egin zutenean askok ez omen zuten diosalik ere egiten.

12. Ijitoak

- **Erref:** ATA-019/021
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:30:43. **Bukatu:** 00:32:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Ijito asko ibiltzen zen orduan. Behin patata lapurtzen harrapatu zituen aitak. Eskean ibiltzen ziren. Ijitoen itxurari buruzko azalpenak.

13. Hogei urterako prakak janzten

- **Erref:** ATA-019/024
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:34:08. **Bukatu:** 00:35:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Ez zitzaien heltzen soineko berria egiteko. Hogei urterako prakak janzten zituzten. Gaizki ikusia zegoen baina bost axola zitzaien.

14. "Gereziak goiz heldu dituk!"

- **Erref:** ATA-019/025
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:35:38. **Bukatu:** 00:36:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Apaintzea

Laburpena:

Makilajea erabiltzen zen orduan ere. Gizon batek esaten omen zuen: "Mutilek!, keizak goiz heldu dituk!". Ezpain pintatuez ari zen.

15. "Permanentea" modan

- **Erref:** ATA-019/026
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:36:45. **Bukatu:** 00:38:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

Permanentea egiten zen asko. Ile kizkurra eta harroa modan zegoen. Jaiko arropa ondo gordetzen zen. Apaizak norbaiten arropari nabarmena iritziz gero, atzeko jarlekuetara bidaltzen zituen emakumeak elizan.

16. Lasta-balaz argi eginda mezara

- **Erref:** ATA-019/027
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:38:04. **Bukatu:** 00:39:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

San Gregoriora joaten ziren mezara. Baserrietatik lasta-balaz argi eginda etortzen zen jendea. Beraiek haien atzetik joaten ziren. Arratsaldetan bezperatara.

17. San Gregoriora erromeriara alde guztietatik

- **Erref:** ATA-019/032
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:43:30. **Bukatu:** 00:46:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

San Martin baino gehiago izan omen da San Gregorio. Askoz ere festa hobeak egiten ziren eta jende asko etortzen zen inguruko herrietatik. San Martinen inor ez omen zen geratzen. Soinujoleen izenak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-19

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com